
Vláda kývla na reformu vysokých škol, školné však nezavede

Vláda kývla na reformu vysokých škol, školné však nezavede

26. ledna 2009 13:01, aktualizováno 14:40

Vláda schválila návrh reformy vysokých škol. Ministr školství Ondřej Liška v takzvané bílé knize prosazuje školné či systém studentských půjček. Premiér Mirek Topolánek ovšem podotkl, že stávající kabinet ještě školné nezavede.

Ministr školství dostal od vlády za úkol připravit věcný záměr zákona o terciárním vzdělání a zároveň věcný záměr zákona o finanční podpoře studentů, který zahrnuje studentské půjčky. Resort školství bude spolupracovat s ministerstvy práce a sociálních věcí a financí.

"Podle harmonogramu by měla vláda projednat zákon o terciárním vzdělání na konci letošního června. Finanční podpora by pak měla být vládě předložena ke konci roku 2009," řekla iDNES.cz mluvčí ministra školství Kateřina Böhmová.

Podle Lišky je reforma vysokých škol v době finanční krize důležitá. "Investice do vzdělání, zvláště terciárního, se společností mnohonásobně vracejí," míní Liška.

"Bílá kniha je materiál, který diskutujeme fakticky po celou dobu fungování vlády. Je to první významný krok v rámci reformy vysokých škol," řekl na tiskové konferenci premiér Mirek Topolánek.

Opozice, která Bílou knihu dlouhodobě kritizuje, je ale jiného názoru. "Považujeme tvář v tvář ekonomické krizi za nepochopitelné, že vláda přijala záměr, který zavedení tzv. školného na vysokých školách akceptuje. Jedná se v současné situaci o krok, který v době, kdy banky zpřísňují podmínky pro poskytování úvěru a rapidně se zhoršuje sociální situace občanů, za jasně antisociální a uzavírající přístup ke vzdělání širokým sociálním skupinám," uvedl v tiskovém prohlášení předseda ČSSD Jiří Paroubek.

Nejdřív studentské půjčky, pak školné

Vysoké školy by měly být podle ministerstva školství "zdarma" nejméně do roku 2013. Už dříve Liška přislíbil, že školné nepovolí, dokud nebude existovat systém studentských půjček a podpor.

KDU-ČSL na návrhu reformy vysokých škol kromě školného vadí, že s dokumentem, který by měl předcházet věcnému záměru zákona o terciárním vzdělávání, nesouhlasí ani univerzity. Nejhlasitěji se do Bílé knihy opřela Univerzita Karlova.

Liška v ní totiž mění způsob vedení škol. Zatímco dnes volí rektora i děkany fakult akademický senát, ve kterém sedí učitelé a studenti, nově by se na výběru šéfů podílela i správní rada. Ta by více dohlížela také na rozpočet školy. "Tento návrh by představoval nejvýraznější zásah do autonomie vysokých škol," píše se v prohlášení Univerzity Karlovy.

Stínový ministr školství: Bílá kniha je jen prázdná studie

Podle stínového ministra školství Jiřího Havla (ČSSD) si sice vláda vytyčila jako jednu z priorit vysoké školy, ty už ale třetí rok čekají na nějaké zásadní řešení. "V tuto chvíli se jim dává jen jedna věc, a to prázdná studie o tom, jaké problémy české vysoké školy mají," uvedl minulý týden na tiskové konferenci stínový ministr Jiří Havel.

Bílá kniha podle Havla v podstatě jen shrnuje problémy, které jsou známy. "Shrnuje je na odborné úrovni, ale přece jenom to v tuto chvíli znamená pro vysoké školy velmi nepříjemnou komplikaci. Za celé vládní období nebude totiž uděláno vůbec nic, neboť teprve po Bílé knize budou zaváděny legislativní zákony," míní Havel.

"Můžeme tedy předpokládat, že až v samotném závěru funkčního období vlády budeme mít vysokoškolský zákon. Problémy, které ve vysokém školství byly, se ale během čtyř let jen nakupily a příští vláda dostane tento sektor jako horký brambor," dodal.

REFORMA VYSOKÝCH ŠKOL

Co navrhuje ministr Liška v takzvané Bílé knize

Poprvé představilo ministerstvo školství Bílou knihu loni na jaře. Dokument je zatím jen návrhem, na který by měla teprve navazovat příprava věcného záměru zákona.

Školy vědecké a praktické

VŠ se rozdělí na výzkumné a na ty, kde se budou připravovat hlavně bakaláři do praxe. Pro každý z druhů škol vznikne databáze, která je bude porovnávat.

Jiná volba rektorů a děkanů

Šéfy škol už nebude vybírat jen jejich akademický senát, ale i správní rada "zvenku".

Peníze na více let dopředu

Peníze od státu bude VŠ dostávat podle plánu rozvoje, který si sama vypracuje na 3 až 5 let.

Vázanost docenta a profesora

Zajímavou novinkou, kterou Bílá kniha zavádí, je i vázanost titulů docenta a profesora na konkrétní školu a katedru. Už tedy nebude možné, aby profesor jedné univerzity působil jako profesor i jinde. Zřejmě tak už nebude možná praxe, kdy někdo získá titul profesora jen jako ozdobu ke jménu, aniž by na škole skutečně aktivně bádával a vyučoval studenty.